

критичне мислення з точки зору філософів – це вміння логічно мислити та аргументувати [2].

На думку відомого американського психолога Д.Халперн, освіта, розрахована на перспективу, має забезпечити формування в учнів двох основних груп умінь: швидко орієнтуватися у зростаючому потоці інформації та вміння осмислити і застосувати отриману інформацію. Це одне із завдань сучасної освітньої реформи, яка покликана вивести нашу країну до європейського простору. А технологія розвитку критичного мислення цьому сприяє, оскільки вона є інноваційною, інтерактивною, актуальною і доцільною в навчальному процесі та в житті кожного з нас.

Історія переконливо свідчить, що країні неможливо знайти гідний статус у світі без розвиненої системи освіти. Освітня сфера на сучасному етапі повинна бути здатною до саморозвитку, самовдосконалення, містити в собі традиції та новації, що утворюють нові знання. І саме використання інноваційних методів в освіті, науці і техніці цьому сприяють.

Список літератури

1. Большакова І. Критичне мислення. Початкова школа. Київ: Вид.дім «Перше вересня». 2016. 144 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник. К.:Академвидав, 2004. 352 с.
3. Дубасенюк О.А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики : монографія ; за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2009. 14–47.
4. Наволокова Н. П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. 2-ге вид. Х.: Вид. група 2основа». 2014. 176 с.

УДК 21

Пилипенко Л. М., викладач

Пономаренко Р. І., курсант

Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ МАТЕМАТИКИ

Необхідність формування особистості, яка володіє нестандартним мисленням, вмінням вирішувати творчі завдання, є на сьогодні замовленням суспільства, тому одним з основних завдань навчальних закладів є виховання творчої особистості. З цією метою мають бути створені максимально сприятливі умови для прояву та розвитку здібностей і таланту майбутнього спеціаліста для самовизначення і самореалізації [1, 2].

Сучасне виробництво, комп'ютеризація суспільства, впровадження сучасних інформаційних технологій вимагають математичної грамотності

майбутніх спеціалістів. Для цього потрібен певний стиль мислення, і на допомогу приходить математика. Вивчення математики – нелегка праця, але під час її вивчення виховується розсудливість, гнучкість розуму, логічність думки і здатність прогнозувати певні ситуації наперед, що особливо потрібно кожній людині у сучасних умовах. Хочеться нагадати відомі слова : «Математику вже тому вчити потрібно, що вона розум до ладу приводить», а тому вивчення математики сприяє естетичному вихованню людини, розумінню краси і витонченості математичних міркувань, і є засобом вивчення навчальних предметів (фізики, хімії, інформатики тощо), а розвинене логічне мислення сприяє засвоєнню гуманітарних предметів [3]. Наявність математичних здібностей в одних і недостатня розвиненість їх в інших вимагає від викладача постійного пошуку шляхів формування і розвитку таких здібностей у здобувачів освіти. Різномірне диференціація та розвивальне навчання з урахуванням психології математичних здібностей збільшує можливості роботи викладача. Такий підхід створює умови для розвитку здібностей здобувачів освіти, які мають природжені задатки до занять математикою, і забезпечує посиленою роботою тих, які не мають таких задатків. Виконуючи посильні завдання, здобувач освіти отримує впевненість у своїх силах.

Головна мета розвитку творчих здібностей – виховання творчої, вільної особи, яка вміє логічно і нестандартно математично мислити, поглиблювати знання отримані на заняттях і розширювати загальний кругозір в процесі розв’язання різних практичних та олімпіадних завдань. Щоб систематично формувати творчу особистість у процесі навчання математики, треба знати її можливості, творчі риси характеру. Вчені дослідники виділяють такі основні властивості творчої особистості: сміливість думки, схильність до ризику; фантазія; уявлення і уява; проблемне бачення; вміння долати інерцію мислення; здатність виявляти суперечності; вміння переносити знання і досвід у нестандартні ситуації; незалежність; альтернативність [4].

З власного досвіду можу сказати: для того, щоб виховати творчу особистість, потрібно :

- систематизувати і поглиблювати знання з математики;
- підтримувати інтерес до предмету;
- створити умови для формування і розвитку практичних умінь здобувачів освіти вирішувати нестандартні завдання, використовуючи різні методи і прийоми;
- розвивати логічне і творче мислення;
- розвивати вміння самостійно набувати і застосовувати знання;
- прищеплювати здобувачам освіти навички використання нестандартних методів міркування при розв’язанні олімпіадних завдань;
- розширити уявлення про матеріал, що вивчається;
- розвивати вміння переносити знання в незнайомі, нестандартні ситуації;
- підготувати здобувачів освіти до олімпіад і конкурсів різних рівнів (міських, обласних, регіональних, всеукраїнських) з орієнтацією їх на перемогу.

В основі процесу розвитку творчих здібностей лежать:

- запровадження в освітній процес альтернативних форм і способів

ведення освітньої діяльності;

- формування академічних успіхів здобувачів освіти, їх інтелектуального і морального розвитку з використанням нестандартних занять, форм, методів і прийомів роботи;

- створення умов для прояву творчості на занятті і в позаурочній діяльності для всіх здобувачів освіти незалежно від їх особистих якостей;

- постійна підтримка прагнення здобувача освіти до самостійної творчої діяльності.

Творча особистість, на думку В. Андреева – це такий тип особистості, для якого характерна стійка, високого рівня спрямованість на творчість, мотиваційно-творча активність, що проявляється в органічній єдності з високим рівнем творчих здібностей, які дозволяють їй досягти прогресивних, соціально та особисто значущих результатів у одній або кількох видах діяльності [5].

Розвиток творчих здібностей здійснюють за такими напрямками:

- індивідуальна диференційована робота;

- гурткова робота із предмету;

- позаурочні заходи у межах предметних тижнів циклової комісії фізико-математичних дисциплін та інформатики;

- участь здобувачів освіти у заходах, присвячених дню науки, із захистом навчально-наукових проєктів;

- участь в олімпіадах різного рівня та творчих конкурсах.

Отже, процес навчання це не автоматичне вкладання навчального матеріалу в голову здобувача освіти. Він потребує напруженої розумової роботи особи та її власної участі в цьому процесі. Пояснення й демонстрація, самі по собі, ніколи не дадуть стійких знань. Розвитком творчого мислення на заняттях математики необхідно керувати. Організація такої діяльності – це створення сприятливих умов для якісної навчально-виховної роботи, що передбачає: проведення занять на високому рівні складності; розвиток мислення, що дає можливість передбачати шляхи вирішення проблем і висловлювати свої думки, ідеї та відстоювати їх; створення ситуації вибору і надання можливості здійснювати цей вибір.

Список літератури

2. Математика в школах України : науково-методичний журнал. 2018. № 3 (555). 40 с.

2. Математика в школі : науково-методичний журнал. 2008. № 4 (80). 56 с.

3. Чувасова Ю. Розвиток природних обдарувань та творчих здібностей дітей. *Психолог*. 2007. № 47. С. 10–16.

4. Грабовська Т. І., Талапканич М. І., Химинець В. В. Інноваційний розвиток освіти : особливості, тенденції, перспективи. Ужгород, 2006.

5. Зязюн І. А. Інтелектуально-творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти. К. : Віпол, 2000.